

УДК [373.5.016:811.111]:621.39

Т. В. Свиридок,
завідувач відділу гуманітарних дисциплін ВІППО;
О. В. Ведищева,
заступник директора з навчально-виховної роботи Луцької спеціалізованої
школи І–ІІІ ст. № 5 Луцької міської ради Волинської області;
А. І. Іваниук,
учитель англійської мови

Телекомунікаційні проекти як засіб міжкультурного спілкування

Узагальнено досвід створення телекомунікаційних проектів як засобу формування міжкультурної компетенції учнів у процесі вивчення англійської мови.

Ключові слова: телекомунікаційний проект, міжкультурна комунікація, комунікативна компетентність, дослідницька лабораторія.

Svyrydiuk T. V., Vedysheva O. V., Ivaniuk A. I. Intercultural Interaction through Telecommunicational Projects.

The experience of telecommunicational projects creation as the means of intercultural competence formation in teaching English is summarized.

Key words: telecommunicational projects, intercultural communication, communicative competence, research laboratory.

Актуальність теми формування міжкультурної компетенції визначається тенденціями розвитку сучасного суспільства та освіти. Теперішнє суспільство характеризується інтенсифікацією взаємодії різноманітних культур, широким використанням комп'ютерної техніки, розвитком засобів телекомунікації, глобалізацією всіх сфер суспільного життя і зростанням міжкультурного й міжособистісного спілкування.

Молода людина повинна готуватися до нових потреб ринку праці, керувати інформацією, активно діяти, що можливо за умови сформованості певних груп компетентностей, зокрема комунікативної – здатності користуватися мовою залежно від ситуації. Але тільки знання мови не гарантує взаєморозуміння. Зрозуміти і сприйняти іншого нелегко навіть у рамках однієї культури. Потрібен шлях входження у світ своєї і чужої культури.

Постановка проблеми. Розвиток здібностей школярів до міжкультурної комунікації, тобто здатності до розуміння чужої культури, практичного аналізу основ своєї поведінки, визнання чужої культурної самобутності, вміння будувати діалогічні відносини та йти на розумний компроміс, розкриття значення міжкультурної комунікації, її роль в українських та загальноосвітніх процесах – це завдання міжкультурного аспекту шкільної освіти.

Рівень міжкультурної компетентності учнів під час вивчення англійської мови буде підвищуватися, якщо в педагогічному процесі:

- організовувати спільну творчу діяльність учнів у рамках телекомунікаційних проектів;
- організовувати спілкування з однолітками з-за кордону шляхом телекомунікації.

Метою статті є узагальнення досвіду створення телекомунікаційних проектів як засобу формування міжкультурної компетенції учнів у процесі вивчення англійської мови.

Виклад основного матеріалу. Під навчальним телекомунікаційним проектом ми розуміємо спільну навчально-пізнавальну, дослідницьку, творчу та ігрову діяльність учнів-партнерів, організовану на основі комп'ютерної телекомунікації, що має спільну проблему, мету, методи і способи її вирішення та направлену на досягнення спільного результату.

У телекомунікаційному проекті необхідна, як правило, більш глибока інтеграція знань, що передбачає знання не тільки предмета досліджуваної проблеми, але і знання особливостей національної культури партнера та його світогляду.

Телекомунікаційні проекти дозволяють створювати серйозні дослідницькі лабораторії для школярів, значно розширювати зони спільних досліджень, творчих робіт, враховуючи особливості культури різних народів, використовуючи знання іноземної мови в її головній функції – засобу спілкування.

Методичні публікації

Таким чином, проведення телекомунікаційних проектів спрямовано на:

1) розвиток в учнів умінь аналітично і творчо працювати з різними джерелами інформації, ставити й вирішувати проблеми в процесі роботи, проектувати дії відповідно до нахилів і здібностей, показувати результати своєї діяльності за допомогою різноманітних засобів;

2) створення картини світу в учнів шляхом розширення і поглиблення знань з конкретних проблем;

3) оволодіння ними інформаційно-комунікативними технологіями на більш високому рівні;

4) формування власного життєвого досвіду школярів у взаємодії з навколишнім світом.

Враховуючи вищезазначене, з метою підвищення комунікативної та соціокультурної компетентності учнів у межах дослідно-експериментальної роботи Луцької СЗОШ № 5 «Розвиток комунікативної компетентності старшокласників засобами міжкультурної комунікації» було створено телекомунікаційний проект «My Homeland. Discover the pleasure».

Мова проекту: англійська.

Учасники проекту: учні 7–11 класів.

Координатор: Іванюк А. І. – вчитель англійської мови СЗОШ № 5 м. Луцька.

Кінцевий продукт: із закінченням проекту учні зможуть розповісти про культуру та історію рідного міста, краю, користуючись знаннями, здобутими в процесі роботи над ним.

Сайт проекту: homeland.at.ua

Тип проекту: телекомунікаційний, практично орієнтований і творчий проект із англійської мови.

Цілі проекту

Педагогічні:

1) формування пошукових (дослідницьких), комунікативних і кооперативних компетентностей;

2) розвиток інформаційно-комп'ютерних компетентностей.

Практична: розробити і представити власні проекти.

Завдання проекту

Розвивальні:

1) розвиток комунікативних умінь (взаємодіяти з представниками інших культур, формулювати проблемні питання, аргументувати й усвідомлено приймати власні рішення);

2) розвиток пошукових умінь (самостійно шукати, систематизувати, аналізувати і відбирати необхідну для вирішення різноманітних завдань інформацію, організувати, перетворювати, зберігати та передавати її);

3) розвиток менеджерських умінь (планувати діяльність, час і ресурси, аналізувати хід і результати власної діяльності).

Навчальні:

1) розвиток критичного, творчого мислення;

2) удосконалення навичок роботи з інформаційними ресурсами.

Виховні:

1) розвиток співробітницьких умінь (працювати самостійно і в колективі, надавати взаємодопомогу);

2) розвиток почуття відповідальності, поваги до чужої культури, позитивне ставлення до вивчення англійської мови.

Практичні:

1) формування мовних знань і вдосконалення мовленнєвих умінь учнів з теми «My Homeland» (the way we see ourselves – the way they see us);

2) удосконалення іншомовної мовленнєвої компетенції і міжкультурної комунікації в цілому;

3) створення комп'ютерних презентацій (відеороликів).

Реалізація проекту проходила в три етапи:

I етап – підготовчий (реєстрація команди в проекті, знайомство з вимогами до нього, створення візитної картки команди).

Для реєстрації команди у проекті необхідно було заповнити реєстраційну форму та надіслати її на електронну скриньку координатора. Останнім кроком першого етапу було створення візитної картки команди. Для цього необхідно зареєструватися на сайті та в розділі «Проекти» розпочати її створення. Обов'язково було вказати назву команди, її девіз та загальну інформацію про команду, її фото. Оформлення довільне.

II етап – процесуальний (збір інформації й матеріалів, аналіз та оформлення результатів проекту – створення відеоролика).

На цьому етапі необхідно обрати тему дослідження. Проект кожної команди повинен був розкрити розуміння поняття «Батьківщина / Homeland». У розділі «Проекти» поруч із візитною карткою команди мали розмістити есе на згадану вище тему, оформити власний проект відеороликом (не більше 5 хв), на якому кожен із учасників команди повинен був висловити власну думку. Відео були завантажені через сервіс youtube.

III етап – фінальний (презентація проекту, його оцінка, нагородження кращих проектів).

Пропонуємо приклад одного з телекомунікаційних проектів.

„Smarty-Pants” Team

The phenomenon of homeland is a crosscultural entity. While Englishmen call it „Homeland”, Ukrainians call it „Батьківщина”, French people say ...

We say different, but mean the same.

We are the pupils of Lutsk specialized school 5 and we find this project very amusing, captivating, enjoyable and educational. That's why we are eager to participate in it.

Meet our team:

Supervisor – Anton Ivaniuk, teacher of English, School 5, Lutsk

active and ambitious – Iryna Alekseeva (7C)

generous and good natured – Daryna Gromyk (7C)

creative and curious – Stas Kinakh (7C)

motivated and optimistic – Ivanna Matveeva (7B)

energetic and hardworking – Lisa Movshuk (7C)

reliable and purposeful – Dmytro Pivniuk (7B)

resourceful and thorough – Ann Rossol (7B)

curious and imaginative – Natalia Zhytkovska (7B)

Team's motto: „Stay positive! Be strong! And focus on your dreams!”

Have you ever thought about **the most important word in your life**? Surely, you will say that there are some of them, because it is very difficult to choose one. And no doubt you will say that the most important for you are your **parents, friends, love, happiness, family** and maybe some more words.

But, if to think deeper all this makes our **homeland**, where everything is so dear and important for us, combines in harmonic unity and is inseparable. It is like a human body, which can't exist without any of its organ. It is such a harmony which **makes our life colourful like a rainbow, bright and warm like the pleasant and so much desirable spring sunrays**.

WHAT IS HOMELAND?

Homeland is full of many things that I would like to know,

Homeland is full of greatest men who lived here long, long ago

Homeland is full of interesting things that I would like to see

Homeland is full of people that I would like to be

Homeland is full of children that I would like to meet

Homeland is full of sweet fruit that I would like to eat

Homeland is full of victories and defeats that can be high or low

Homeland is full of flowers that I would like to grow

Homeland is full of journeys that I would like to take

Homeland is full of nice things that I would like to make

Homeland is full of good songs that I would like to sing

Homeland is full of green trees that blossom every spring

Homeland is full of letters that I would like to write

Homeland is full of friends who make our life bright

Homeland is full of many games that I would like to play

Homeland is our best friend as people often say.

Висновки. Проведення телекомунікаційних проєктів іноземною мовою сприяє:

- розвитку комунікативної компетентності учнів;
- оволодінню учнями інформаційно-комунікативними технологіями на більш високому рівні;
- розвитку критичного, творчого мислення;
- формуванню пошукових (дослідницьких) і кооперативних компетентностей;
- розвитку менеджерських умінь;
- розвитку почуття відповідальності.

Література

1. Erben T. Teaching of English Language Learners Through Technology / Tony Erben, 2008. – 240 p.
2. James E. Alatis. Language Teaching, Testing, and Technology : Lessons from the Past with a View Toward the Future / Alatis James E. – Georgetown University Press, 2009. – 411 p.
3. Yong Zhao. Research in Technology and Language Education: Developments / Zhao Yong. – IAP, 2005. – 457 p.
4. Андриєвська А. О. Метод проєктів на уроках іноземного мови / А. О. Андриєвська // Іноземні мови в школі. – 2010. – № 2, 3.
5. Корнієнко М. М. Телекомунікаційні технології в освіті / М. М. Корнієнко // Зб. праць 4-ї Міжнар. міждисциплінарної науково-практ. конф. «Сучасні проблеми науки та освіти». – Х. : [б. в.], 2003.
6. Косогова О. О. Метод проєктів у практиці сучасної школи / О. О. Косогова. – Х. : Ранок, 2010. – 144 с. – (Нові педагогічні технології).
7. Метод проєктів у початковій школі / упорядн. О. Онопрієнко, О. Кондратюк. – К. : Шкільний світ, 2009.
8. Дементієвська Н. П. Телекомунікаційні проєкти: стан та перспективи / Н. П. Дементієвська, Н. В. Морзе. Телекомунікаційні проєкти. Стан та перспективи // Комп'ютер в школі та сім'ї. – 1999. – № 4. – С. 12–19.
9. Національна доктрина розвитку освіти в Україні у XXI столітті. – К. : Шкільний світ, 2001. – 24 с.
10. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / под ред. Е. С. Полат. – М. : Изд. центр «Академия», 2001. – 224 с.
11. О'Ніл Дж. Технологія в школах і зміна ролі студентів / Джон О'Ніл // Шкільна освіта в США : журн. Держдепартаменту США. – 2000. – Червень. – С. 48–51.
12. Пехота О. М. Освітні технології / О. М. Пехота. – К. : АСК, 2002. – 276 с.
13. Полат Е. С. Метод проєктів на уроках іноземного мови / Е. С. Полат // Іноземні мови в школі. – 2000. – № 2, 3.
14. Полат Е. С. Типологія телекомунікаційних проєктів / Е. С. Полат // Наука и школа. – 1997. – № 4.
15. Полонина Е. О. Типологія телекомунікаційних проєктів / Е. О. Полонина. // Наука и школа. – 2007. – № 4.